

Zoetestraat 14

RK Militairen Vereeniging

Tussen de Krocht en de Zijlstraat vind je de Zoetestraat. Een smal straatje met gele en rode steentjes in het oude centrum van Haarlem.

Gele steentjes met zachtrode decoraties zie je ook in de gevel van de voormalige 'R.K. Militairen Vereeniging'. De grote gevelsteen boven de dubbele groene deuren laat daarover geen twijfel. We hebben hier te maken met een militair tehuis van de Haarlemse architect C.L.M. Robbers. Sinds 1938 niet meer als zodanig in gebruik, maar al wel in 1911.

Militaire tehuizen ontstonden aan het eind van de 19de eeuw. Geloofsbewegingen maakten zich zorgen over het welzijn van de militairen. Met name over de gewone soldaten die door de dienstplicht vanuit hun vertrouwde omgeving waren gerukt en het in hun vrije tijd maar moesten uitzoeken in een voor hen vreemde stad. Vooral na de Tweede Wereldoorlog

raakten de militaire tehuizen meer en meer in. Er waren er toen wel meer dan honderd. Protestantse (PMT), Katholieke (KMT), maar ook Humanistische Militaire Tehuizen (HMT)

Haarlem heeft twee kazernes gehad: De *Koudenhornkazerne* voor de infanterie en de *Ripperdakazerne* voor de cavalerie. In 1999 verlieten de laatste soldaten Haarlem. Inmiddels hebben de kazernes een andere bestemming gekregen. Zo is de Koudenhorn al jaren het bureau van politie. De Ripperdakazerne heeft daarentegen een woonfunctie gekregen.

De militairen waren niet altijd op oefening of in de kazerne. Er waren in Haarlem voor hen speciale plekken waar ze in hun vrije tijd goed en goedkoop terecht konden. En .....

vooral niet te vergeten verantwoord! Niet in een louche kroeg, maar in een tehuis, dat indien gewenst aansloot op hun geloof, zoals hiervoor al is aangegeven.

Aan de Jansweg 34 bevond zich het Protestants Militaire Tehuis en in de Zoetestraat het KMT (Het Katholieke Militaire Tehuis). Zo'n KMT werd bestuurd door een directeur die binnen de katholieke traditie uiteraard priester was. Bij de PMT was het de 'huisvader' die de baas was. In de tehuizen was ruimte voor bezinning, een gesprek en wat ontspanning. Aalmoezenier en dominee waren tot 1914 niet welkom op de kazerne. De tehuizen werden gezien als een particuliere aangelegenheid. Later komt daar met een koninklijk besluit verandering in en worden de aangestelde aalmoezeniers en predikanten betaald door de overheid. Hiermee deed de geestelijke verzorging bij de krijgsmacht zijn intrede.

De situatie in Zoetestraat 14 voor de bouw van het KMT. Ingetekend zijn de contouren van het KMT.

Bron: Bronnen over militaire tehuizen 1993

Noord Hollands Archief

Drs. C.J.B.P. Frank & Drs. J.H.J. van Hest - Historische Vereniging Haarlem

Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem - Zoetestraat 14 - KMT - d.d. 20230104 - MS